

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. leden 2022

NOVINKY

Výstava

Od košilky k rubáši aneb narození a smrt v české lidové kultuře

29. leden – 15. květen 2022

Výstava představuje lidové zvyky a obyčeje při zlomových okamžicích lidské existence – narození a smrti, kolem nichž se rozvinulo množství pověr a obřadů. Připomíná, že z našeho života vymizela většina

rodinných oslav a rituálů spojených s prvními a posledními věcmi v životě člověka, jež jsou dnes považovány za přežitky. Ohlédne se za staletými zvyklostmi našich předků, které se nedají nahradit a ve kterých je ukrytá naše minulost.

Putovní výstava Regionálního muzea v Chrudimi je z poloviny doplněna exponáty litomyšlského muzea a předměty ze svých sbírek zapůjčilo také Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Římskokatolická farnost – proboštní Litomyšl, Římskokatolická farnost Morašice, Římskokatolická farnost – děkanství Vysoké Mýto a Římskokatolická farnost Zámorsk.

Josef Mánes, cyklus Musica – Ukolébavka, po r. 1855

Vernisáž výstavy se uskuteční v pátek 28. ledna 2022 v 16 hodin.

K výstavě proběhne několik **komentovaných prohlídek** pro veřejnost – **6. 2., 25. 3., 9. 4. a 15. 5. 2022 vždy od 15 hodin**. Pro školy budou komentované prohlídky po domluvě – klimesova@rml.cz, 777 840 425.

(Hana Klimešová)

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

22.–25. únor 2022

Přijďte s námi slavit masopust – veselé období od Tří králů až do začátku postní doby na Popeleční středě. Období to plné bujarého veselí, karnevalů, maškarních bálů, dobrého jídla, zpěvu a taškařic. Původ masopustu – masa půstu, sahá až do 9. století. V muzejním ateliéru se žáci seznámí s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Dozvědí se, co jíst na „Tučný čtvrtek“, co dělat na „Masopustní úterý“, proč říkáme „na Popeleční středě“ a mnoho dalšího. Pod vedením muzejních lektorů si poté vytvoří masku na maškarní bál, jednoduchý hudební nástroj, čepici s papírovými růžemi nebo masku kobylinky, která nesmí chybět v žádném masopustním průvodu. Těšíme se na Vás. Další dílny pro vás připravíme zase v dubnu.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 10.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Vstupné skupiny: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč pouze za materiál; žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření a lektor.

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální; Kompetence občanské; Kompetence pracovní.

Vzdělávací oblasti RVP: Člověk a jeho svět; Člověk a společnost; Umění a kultura; Člověk a svět práce; Doplňující vzdělávací obory.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

ZE ZÁKULISÍ

Osobní pozůstalost manželů Valerie a Stanislava Bubeníčkových

V roce 2019 přijalo muzeum do svých sbírek osobní pozůstalost litomyšlských advokátů, manželů Valerie (1903–1996) a Stanislava (1904–1979) Bubeníčkových. Stalo se tak po šťastném nálezu učiněném jednou

z nájemnic jejich bývalého domu a následném jednání s dědici. Přejaté materiály čítající pět kartonů mají zásadní hodnotu pro poznání proměn české společnosti v meziválečném a poválečném období. Valerie Bubeníčková byla za protektorátu jako Židovka vězněna v Terezíně a po svém návratu se snažila právně pomoci navrátilivším se židovským spoluobčanům získat zpět jejich majetky. Dostala se však do tvrdého střetu s pracovníky Okresního národního výboru v Litomyšli, kteří restitucím bránili, což mělo soudní dohru.

V roce 1950 bylo Bubeníčkovým z politických důvodů zamezeno vykonávání advokacie, zatímco paní Valerie mohla působit v právní sféře ještě několik dalších let, její manžel byl nucen přijmout dělnické zaměstnání okamžitě. Po řadě profesí se uchýlil do cirkusového prostředí, v němž strávil značnou část 50. let. Výjimečnou hodnotu mají zejména jeho snímky z tehdejšího cirkusového světa, které jsou součástí pozůstalosti. Stanislav Bubeníček byl také literárně činný – v řadě tiskovin zveřejňoval zejména humoristické texty. Za svého života publikoval dvě knihy – sbírku soudniček *Zač je v Hradci pardubický perník* (1958) a román z cirkusového prostředí *Kvapík pro lipicány* (1965).

Stanislav a Valerie Bubeníčkoví v roce 1931

Některé materiály se již podařilo pracovníkům muzea zpřístupnit veřejnosti. Nejprve v knižní edici Bubeníčkových vzpomínkových textů na život v Litomyšli v době jeho dětství, která vznikla ještě před nálezem hlavní části pozůstalosti (*Povídej, dědo jaks byls malejs*, 2016) a následně na výstavě *Cirkus v Litomyšli* (2020), k níž vyšla publikace *Cirkusový svět doktora Bubeníčka*.

(Martin Boštík)

PROBÍHÁ

Výstava

Obrazy Jiřího Motáka

16. leden – 17. duben 2022

Malíř, jogín a cestovatel Jiří Moták je nepřehlédnutelným příslušníkem výtvarné komunity litomyšlského regionu. V roce 2003 se vydal na první cestu do Indie a Nepálu, kde se věnoval především duchovní praxi. Od té doby podnikl na tato místa několik dalších cest.

Výtvarné činnosti se věnuje s intenzitou, jež odpovídá profesionální tvorbě. Maluje osobitě a netradičně. Jeho díla prozrazují, že nabyt podivuhodné zručnosti a dokázal pro každý obraz najít specifický duchovní rozměr, nejčastěji mýtickou krajinu či neobvyklý uzavřený prostor.

Pod vlivem svých duchovních zážitků maluje obrazy meditativní, které umí ztišit, uvolnit, relaxovat, nebo naopak rozjít a zneklidnit. V každém případě dovedou diváka vtáhnout a zaujmout. Motákova tvorba je tvorbou ateliérovou, obsahově fantastní, mytologickou, pohádkovou, vizionářskou a pocitovou.

Zimní slunovrat, olej na plátně, 2017

Svá díla dosud prezentoval na více než třech desítkách samostatných i společných výstav na různých místech České republiky. Jeho obrazy jsou zastoupeny v soukromých sbírkách nejen v České republice, ale také na Slovensku, v USA, Indii a Austrálii.

(Martin Boštík)

Dětská herna

od 16. března 2021

Hrají si Vaše děti rády? A co Vy dospělí? Jestli ano, tak právě pro Vás je otevřena naše dětská herna. Je to místo pro volné hraní dětí s rodiči a najdete zde několik zastavení či koutků, kde budou připravené různé aktivity určené nejen ke hraní, ale také k tvoření. Děti si budou moci pohrát v oblíbeném muzejním domečku, skládat puzzle, oblékat panenky a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva naší herny bude pro všechny příjemným zážitkem a relaxací během prohlídky muzea.

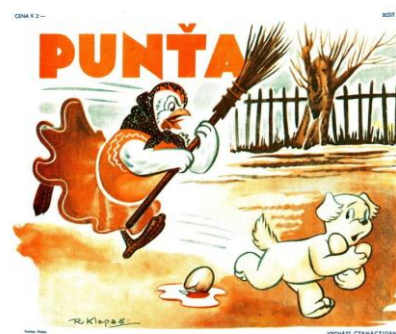

(Renata Kmošková)

Nevyhazujte staré časopisy do sběru!

Regionální muzeum v Litomyšli chystá na letošní rok velkou výstavu o časopisech pro děti a mládež od jejich počátků po začátek 90. let (období Rakouska-Uherska a Československa). Jestli máte doma staré Junáky, Puntí, Mladé Hlasatele, Rodokapsy, Pionýry, ABC, Čtyřlístky, Pífy, Mickey Mouse apod. a je vám líto je vyhodit nebo se vám nechce je rozprodávat za pár korun, přineste je do muzea. Vzácnější kusy odkoupíme za rozumné ceny. Kontaktní osoba: Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz.

(Petr Chaloupka)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Krvavý román Josefa Váchala

21. leden – 6. březen 2022, Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Od kolébky k rubáši / Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Dětské časopisy – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Moták / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!